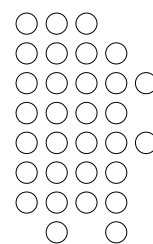

Avtalestyring i skolen.

Elisabeth Lie

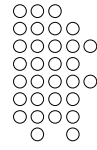

Avtalestyring.

- Målperson
- Problematikk
- Historikk
- Tiltak
- Resultater

Målperson.

- autisme, ADHD, psykisk utviklingshemming(?)
- kan lese, skrive og regne (+-x)
- snakker godt – ekkolali
- forholder seg greit til konkrete språklige utsagn fra andre
- medikamenter

Problematikk.

- Tvangspreget atferd:
 - berøring personer
 - berøring gjenstander og rituell atferd
- Utagerende atferd:
 - bitt, slag, spark, klyping, kloring, lugging etc.

Historikk.

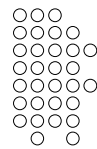
- Bosituasjon
- Skole
- Medikamentell behandling

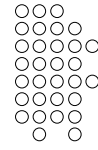
Tiltak.

Mål for tiltaket:

- avviksreduksjon
- økt motivasjon i aktiviteter

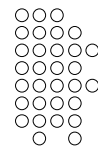

Avtalestyring.

- Hovedmålet er at den enkelte skal administrere og påvirke innholdet i egen hverdag, og gjøremålene planlegges og evalueres hyppig i møter.
- Diskriminanten 2/01: Avtalestyring – en beskrivelse.

Målgruppe:

Forholdsvis godtfungerende personer som har stort potensiale ferdighetsmessig, men som p.g.a. atferdsproblematikk ikke anvender ferdighetene.

Avtalestyring betraktes som et basistiltak der andre behandlingsmetoder kan innlemmes.

Avtalestyring – gangen i det

- Møte
- Gjøre mål i avtaleperioden
- Møte
- Dagsforsterkere og bonusforsterkere

Avtaleskjema

Dag og dato:
Dagsforsterker:
Pris:

Skal-oppgaver:	VERDI:	POENG:
	SUM:	

Bør-oppgaver:	VERDI:	POENG:
	SUM:	

Utregning:	
Poeng tjent i dag:	
- pris på dagsforsterker	
= sum som overføres til bonusøyler	

sign elev

sign voksen

Oppgavemeny.

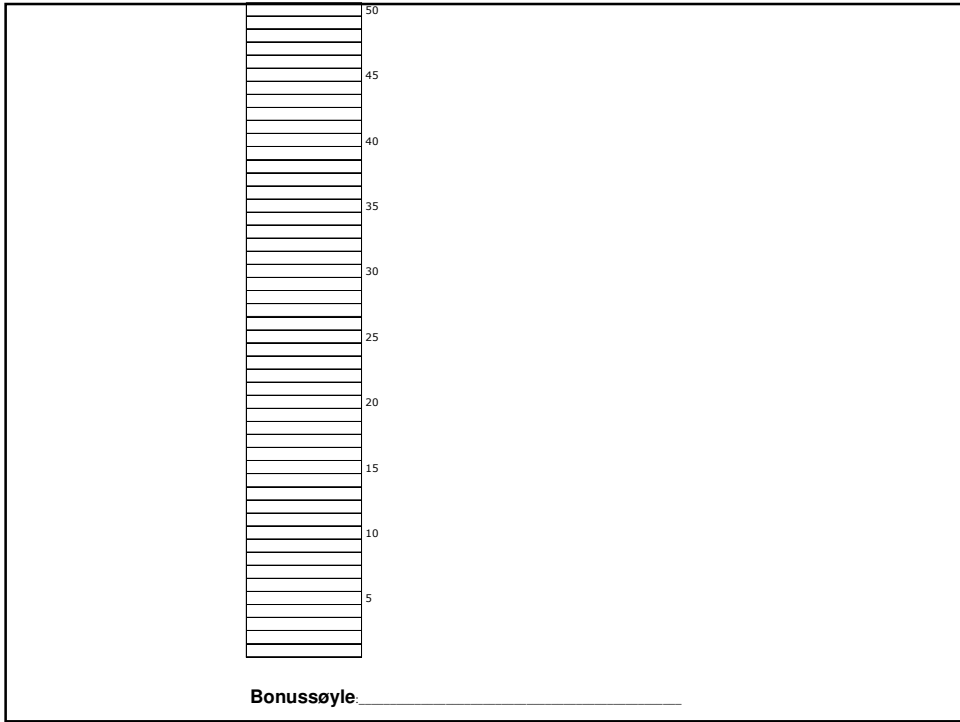
Uke nr.: _____

Bør-oppgaver:	Verdi:	Valgt:

Meny dagsforsterkere.

Uke nr.: _____

Dagsforsterker:	Pris:	Valgt:

Avtalestyring i skolen - utfordringer

- Timeplan
- Valg
- "Kunstige forsterkere"

Beskrivelse av tiltak.

- Møter
- Skal-oppgaver og bør-oppgaver
- Jobbelapper
- Visuell hjelp til valg av oppgaver og forsterkere

Timeplan

møte
høytlesning
norsk
mat & helse
gå tur
lunsj
matte
gå med søppel
møte

bilder av de voksne

Jobbetime

Dag og dato: 2/3-07	Fag: Norsk
------------------------	---------------

Oppgaver:	VALGT:	VERDI:	POENG:
Lese og svare på spørsmål i Da mormor var liten		6/0	
Gjøre oppg. s. 21 og 22 i Les og løs		5/0	
Gjøre oppg. s. 49 i Rakka		4/0	
		SUM:	

Jobbetime

Dag og dato: 2/3-07	Fag: Gym
------------------------	-------------

Oppgaver:	VALGT:	VERDI:	POENG:
Gå fint til gymsalen		6/0	
Jobbe fint i gymsalen		8/0	
Gå fint fra gymsalen		7/0	
		SUM:	

Gym

Aktivitet	Utført:
Springe fram og tilbake 10 ganger	
Klatre fram og tilbake i ribbeveggen 5 ganger	
10 spensthopp	
20 situps	
10 pushups	
Spille badminton i ca. 10 minutter	
Valgfri aktivitet i ca. 15 minutter	

DRO – differential reinforcement of other behavior

DRO er en prosedyre der forsterker blir presentert når definert atferd ikke har forekommet i løpet av en gitt tidsintervall (Catania, 1998; Rolider & Van Houten, 1990)

Med tegnøkonomi vil det si at tokens blir gitt hver gang definert atferd ikke har forekommet i et gitt tidsintervall. Det betyr at forekomst av definert problematferd medfører at foresterkere uteblir eller utsettes – negativ straff.

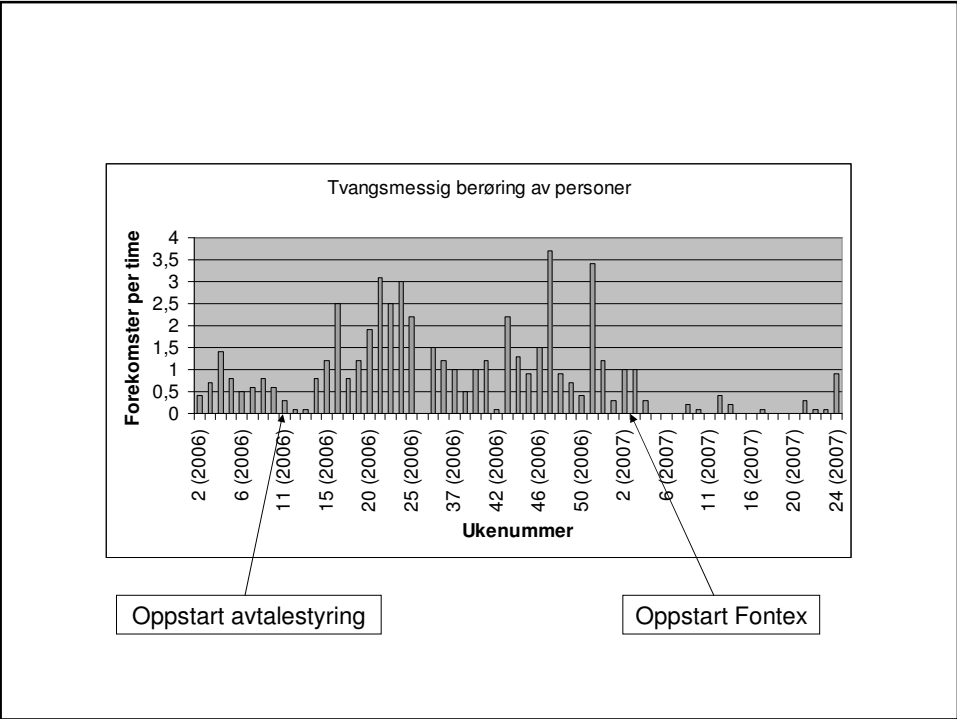
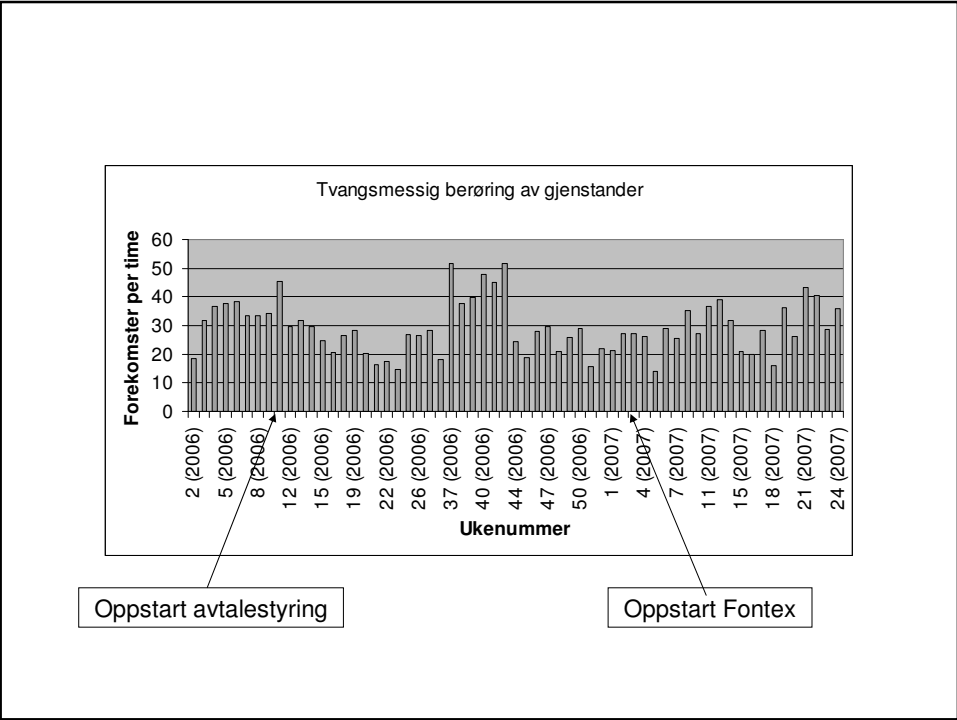
DRO innlemmet i avtalestyring.

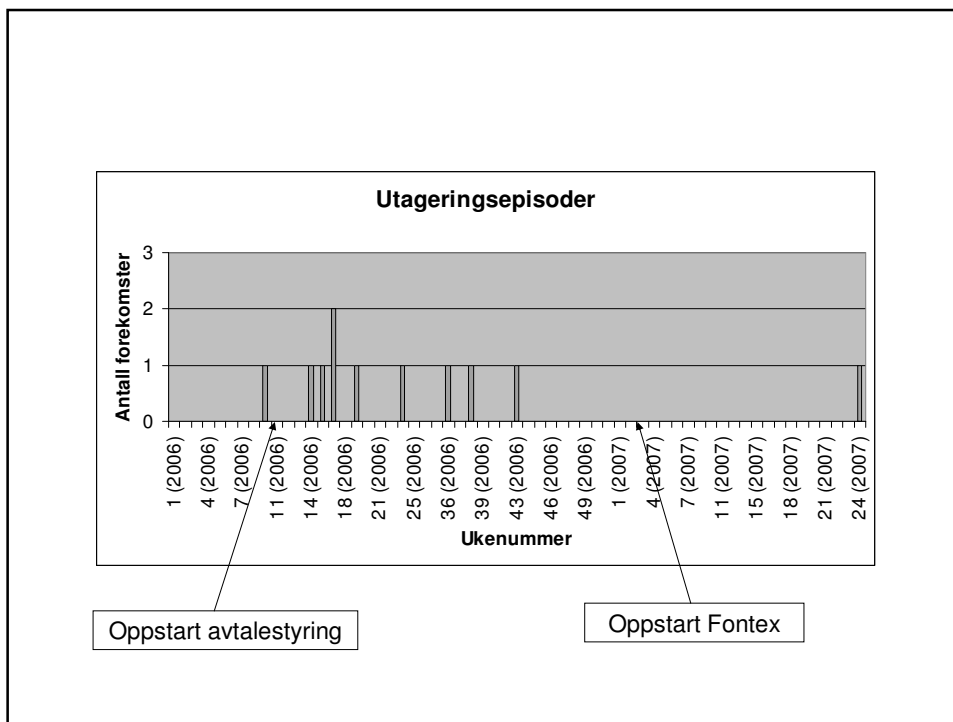

- Startet med DRO da avtalestyring ble introdusert.
- "Berøring person" er sosialt ekskluderende og kan lede til potensielt farlige situasjoner.
- Forekomst av "berøring person" ga 0 poeng for den aktuelle oppgaven i avtaleperioden.

Definisjon av målatferd(!)

- **Berøring person:**
- I denne kategorien registreres all berøring med fingre, hender, albue, ben eller føtter mot andre personer. Unntaket er hvis BH gir noen en klem, hvilket han sjelden gjør uten å spørre først.
- **Berøring gjenstand:**
- I denne kategorien registreres all avgrenset berøring av gjenstander som ikke synes å ha noen hensikt. Berøringen skjer i hovedsak med fingre og hender, noe med føttene. Dette er en vid kategori, og vi forsøker å presisere med noen eksempler:
- Ta på gjenstander som befinner seg i nærheten, for eksempel kurvene på arbeidsbordet, flekker eller brytere på veggen, bestemte blader på trærne vi passerer
- Tappe på bordet eller armlenet på sofaen med en pekefinger, kommer ofte i serier, og vi registrerer antall serier, definert ved at han tar fingeren tilbake til utgangsposisjonen før han starter på nytt. Hvis seriene er svært lange (over 5 sek?) regnes de som 2 forekomster.
- Gå tilbake for å ta på et eller annet når vi er ute og går.
- Gå rundt lyktestolper når vi er på tur, forekommer oftest sammen med gå tilbake og erstatter da ta på et eller annet. Gå rundt møbler eller seg selv inkluderes også.
- Ta tøy av og på flere ganger i forbindelse med av-og påkledning. Da regnes det som 1 forekomst å ta av en sokk for å ta den på igjen.
- Pusse ut riktige svar for å skrive det samme på nytt. Kan forekomme at han visker ut flere svar samtidig, og det regnes som 1 forekomst. Hvis viskelæret kommer tilbake til utgangsposisjonen og han så starter på nytt, er dette en ny forekomst.
- Flytte på gjenstander for å sette de tilbake der de stod, kan være å ta arket ut av kurven når vi skal begynne å jobbe, for så å legge det tilbake og så ta det opp igjen. Dette regnes som en forekomst.
- Kategorien inkluderer ikke når han klør seg eller på annen måte naturlig berører egen kropp eller gjenstander i nærheten. For at atferden skal inkluderes i kategorien må den være tilsynelatende uten hensikt og "tvangspreg", og stå i motsetning til atferd som inngår i et naturlig bevegelsesmønster.

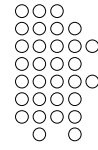

Resultater.

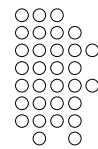
- Forekomst av "berøring gjenstand" har vært jevn forholdsvis høy hele perioden.
- Forekomst av "berøring person" gikk ned med kombinasjon av avtalestyring og medikamentell behandling (Fontex) fra januar 07.
- Forekomst av utagerende atferd var stabilt lav på skolen i omtrent hele 10. klasse.

Noen utfordringer

- Kontinuitet og personal- og miljøoppfølging
- Møtevirksomhet og samarbeid i skolen
- Registreringsrutiner
- Behov for å avsette tid til møter med eleven
- Behov for å forberede flere oppgaver enn det som brukes per økt – tilrettelegge for valg

Avtalestyring i vanlige klasser?

Utfordringer:

- Behov for en tilpasset variant som kan fungere gjennom hele skoledagen i alle fag
- Praktisk organisering i klassen
- Samkjøring, progresjon og samarbeid

Dag:		Dato:	
Time:		Fag:	
Skal-oppgave:	Verdi:	Poeng	
Bør-oppgaver:	Verdi:	Valgt:	Poeng
			Sum:
Total poengsum for timen:	Fordeling TIME	BONUS	Signatur lærer:

Meny timeforsterkere:	Valgt:

